Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Nr. 7. Warszawa, dnia 20 marca 1937 r. **Rok XX.**

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł. 25 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 16 — 17.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 17 — 19.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 53 — 60.

III. INNE WYDAWNICTWA.

IV. ORZECZNICTWO.

A.

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

52.

OKÓLNIK Nr. 16

z dnia 13 marca 1937 r.

w sprawie inspekcji stowarzyszeń korzystających z subwencyj państwowych.

(Nr AA. 6b-1-1937)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

W uzupełnieniu okólnika Nr 66 z dnia 19 sierpnia 1936 r. Nr AA. 6b-7 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z 20.VIII.1936 r. Nr 23, poz. 165) w sprawie inspekcji stowarzyszeń korzystających z subwencyj państwowych dodaje się w ustępie ostatnim na końcu po słowach: „prawa o stowarzyszeniach" słowa: „oraz do tych stowarzyszeń, co do których odnośne władze nadzorcze stwierdzą, iż podlegają one kontroli fachowych organów władz subwencjonujących".

(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

53.

OKÓLNIK Nr. 17

z dnia 15 marca 1937 r.

o budowie dróg bitych, łączących siedziby urzędów gminnych z traktami bitymi.

(Nr. SG. 94-52-4)

Do

P. P. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Stan dróg w Polsce, których część przeważna znajduje się w administracji związków samorządowych — tak pod względem ilościowym, jak również jakościowym — wymaga dużych nakładów pracy i funduszów, aby osiągnąć poziom odpowiedni do potrzeb komunikacyjnych i gospodarczych Państwa.

Ponieważ sytuacja finansowa tak Państwa, jak i związków samorządowych, nie pozwala na rozwiązanie zagadnienia komunikacji drogowej na wszystkich odcinkach od razu, nasuwa się przeto konieczność dostosowania prac w zakresie rozbudowy sieci dróg do istniejących możliwości i prowadzenia tych prac etapami.

Ujmując sprawę powyższą w odniesieniu do dróg samorządowych z punktu widzenia struktury naszego Państwa i jego charakteru rolniczego, należy stwierdzić, że stan komunikacji drogowej posiada pierwszorzędne znaczenie dla rozwoju rolnictwa i stanowi ważny czynnik w kształtowaniu się cen płodów rolnych i wytworów gospodarstwa wiejskiego, a w konsekwencji wywiera duży wpływ na zdolność nabywczą i siłę płatniczą rolników.

Wobec powyższego — w pierwszym etapie prac związków samorządowych nad rozbudową komunikacji drogowej należy silny nacisk położyć na poprawę stanu dróg gminnych w gminach wiejskich—zwłaszcza, że poprawa ta może być przeprowadzona przy stosunkowo nieznacznych nakładach pieniężnych, a to wobec możności wykorzystania na ten cel świadczeń w naturze.

Ponieważ zaś życie gminy wiejskiej i interesy jej mieszkańców koncentrują się na ogół w siedzibie urzędu gminnego, przeto ta siedziba musi być ośrodkiem rozbudowy komunikacji drogowej w gminie; w związku z tym w pierwszym rzędzie należy odpowiednio rozbudować połączenia siedzib urzędów gminnych drogami o trwałej nawierzchni z traktami bitymi. W przypadkach, gdy do traktów bitych o znaczeniu ogólnym połączeń takich nie można budować ze względu na zbyt duże odległości lub też brak potrzebnych środków, należy przynajmniej budować połączenia z drogami bitymi miejscowego znaczenia lub nawet z traktami gruntowymi, stanowiącymi jednak dalekobieżne arterie komunikacyjne. O ile w pobliżu siedziby urzędu gminnego przechodzi kilka traktów bitych, budowa połączeń może być rozłożona na dłuższy okres czasu, przy czym poszczególne połączenia wykonane być powinny w kolejności, odpowiadającej korzyściom, jakie one dają mieszkańcom gminy i przy uwzględnieniu innych koniecznych potrzeb, np. budowy przerw między istniejącymi już na obszarze gminy odcinkami dróg bitych.

Budowa omawianych połączeń powinna być podjęta przede wszystkim na tych terenach, na których występuje w większej ilości kamień narzutowy, zwłaszcza, że przy tej sposobności może być osiągnięty również inny cel, a mianowicie — oczyszczenie z kamienia pól uprawnych i pastwisk.

Dla spopularyzowania i urealnienia akcji oczyszczania pól z kamienia należy przy powyższych robotach drogowych zastosować system premiowania tych rolników, którzy szczególnie starannie oczyszczać będą swoje pola z kamienia narzutowego, jak to już zaleciłem w okólniku Nr. 75 z dnia 29.IX.1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 27, poz. 192).

Premiowanie może być uskuteczniane np. w drodze zaliczania przy robotach szarwarkowych tym rolnikom, którzy dostarczą kamień z własnych pól, dodatkowo pewnej ilości dniówek robocizny na poczet wymierzonych im świadczeń w naturze, a to według ustalonych przez miejscowe władze samorządowe zasad, uwzględniających warunki lokalne, ilość kamienia na polach, oddalenie pola od miejsca zwózki i t. p.

Wzywam P. P. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych do wydania —

w myśl powyższych wskazówek—dalszych odpowiednich zarządzeń, zmierzających do tego, aby w programie prac drogowych na terenie gmin wiejskich na r. 1937/38 uwzględniona była w pierwszym rzędzie budowa i konserwacja dróg o trwałej nawierzchni, łączących siedziby urzędów gminnych z traktami bitymi, oraz — aby z budową i utrzymaniem dróg, gdzie to tylko możliwe, wiązana była zawsze akcja oczyszczania pól z kamienia narzutowego.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

54.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam Związkowi Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa, gmach Sejmu) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki w kształcie okrągłej tarczy z metalu białego, oksydowanego. Na tle emalii biało-czerwonej widnieje symboliczne pióro gęsie z metalu oksydowanego. Wokół emalii napis: „Związek Dziennikarzy R. P." i zarys stronicy gazetowej. Na odwrocie numer kolejny i nazwa miasta, będącego siedzibą Syndykatu Dziennikarzy.

Odznaka może być używana jako odznaka członkowska do noszenia w klapie ubrania zgodnie z regulaminem odznaki Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej.

Za odznaki członkowskie Zarząd Syndykatu pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 5 zł.

Wydawanie odznaki stowarzyszenia osobom nie będącym jego członkami jest zakazane.

(Warszawa, dnia 8 marca 1937 r. Nr AP. 3-40)

Za MINISTRA
(—) Paciorkowski
PODSEKRETARZ STANU

55.

PISMO OKÓLNE

z dnia 10 marca 1937 r.

w sprawie udzielania przez gminy pomocy organom Straży Granicznej.

(Nr. SS. 55-56-5).

Do

P. P. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych województw: białostockiego, kieleckiego, krakowskiego, lwowskiego, łódzkiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego, śląskiego, tarnopolskiego i warszawskiego.

Ze względu na zdarzające się przypadki nieporozumień przy żądaniu przez organa Straży Granicznej pomocy od zarządów gmin — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych o zwrócenie uwagi zarządów gminnych na obowiązujące przepisy, a w szczególności:

1) art. 243 prawa karnego skarbowego z dnia 3 listopada 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 581);

2) art. 8 ustawy z dnia 14.XII.1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 37 z r. 1924);

3) § 8 rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dnia 24.VI.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 576).

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że z mocy wyżej wymienionych przepisów zarządy gmin zobowiązane są do następujących czynności:

1) udzielanie informacji i wywiadów organom skarbowym;

2) przechowywanie zajętych towarów łącznie z dokonaniem odpowiednich formalności stwierdzających ich przejęcie;

3) dostarczanie furmanek potrzebnych do przewozu towarów lub przejazdu;

4) wskazywanie odpowiednich osób na świadków przy przeprowadzaniu rewizji;

5) delegowanie przedstawiciela zarządu gminnego do asystowania przy rewizji, jeżeli zarząd gminy nie wskazał odpowiednich osób z poza zarządu gminy.

Koszta wynikające z tytułu udzielania przez zarządy gmin pomocy organom Straży Granicznej, a w szczególności za przechowanie towarów, furmanki, asystę przy rewizji, pokrywają organa Straży Granicznej.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, iż niniejsze wyjaśnienie zostało uzgodnione z Ministerstwem Skarbu — Komenda Straży Granicznej.

(—) Zbikowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

56.

PISMO OKÓLNE

z dnia 10 marca 1937 r.

o zbiórce publicznej na rzecz Polskiego Związku Zachodniego.

(Nr Ap. 2-19)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów (wszystkich).

Poniższy odpis pozwolenia przesyła się do wiadomości i dalszego urzędowania. Równocze-

śnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, że zbiórka ta przeprowadzona będzie w ramach „Tygodnia Propagandowego Polskiego Związku Zachodniego". Program „Tygodnia" obejmować będzie, prócz zbiórki, akcję propagandową w formie odczytów, akademij, audycyj radiowych, artykułów prasowych i t. p.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 14 III 1936 r. Nr AP. 2-129 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o przychylne ustosunkowanie się do zamierzeń Związku oraz udzielenie życzliwej pomocy Związkowi w organizowaniu komitetów „Tygodnia Propagandowego".

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

POZWOLENIE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 15 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 162) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po porozumieniu się z Ministerstwami: Spraw Zagranicznych i Skarbu udziela Polskiemu Związkowi Zachodniemu pozwolenia na urządzenie w czasie od 30 marca do 6 kwietnia b. r. zbiórki publicznej na cele związku na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Zbiórka przeprowadzona będzie w postaci zbierania ofiar w gotówce do zamkniętych puszek i na listy ofiar oraz sprzedaży wydawnictw Związku.

Wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą ustalić szczegółowe warunki przeprowadzania zbiórki.

(Warszawa, dnia 10 marca 1937 r. Nr Ap. 2-19).

(—) Michałowski
DYREKTOR DEPARTAMENTU

57.

PISMO OKÓLNE

z dnia 15 marca 1937 r.

o opłatach na Fundusz Pracy od wynagrodzeń z tytułu pomocy lekarskiej.

(Nr. GB-10-5)

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

Nawiązując do okólnika swego Nr. 70 z dnia 25 lipca 1933 r. o potrąceniach na Fundusz Pracy (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 12, poz. 163), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na wyjaśnienie Ministerstwa Opieki Społecznej, ogłoszone w Nr. 15 z 1936 r. str. 434 Dziennika Urzędowego tegoż Ministerstwa, a dotyczące opłat na rzecz Funduszu Pracy od wynagrodzeń z tytułu pomocy lekarskiej.

W wyjaśnieniu tym Ministerstwo Opieki Społecznej stwierdziło brak podstawy prawnej do obciążania rzeczonymi opłatami wynagrodzeń, wypłacanych lekarzom, którzy zawarli ze Skarbem Państwa umowę zlecenia (art. 498 i nast. Kod. zobow.), a nie umowę o pracę.

Wynagrodzenie bowiem, otrzymywane przez lekarzy z tytułu wykonywania zobowiązań wynikających z umowy zlecenia, opodatkowane jest z działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym jako dochód z zajęć zawodowych, przy czym zgodnie z postanowieniami art. 17 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 163) od ustalonej sumy podstawy wymiaru, w skład której wchodzi i przedmiotowe wynagrodzenie, pobierana jest przez władze wymiarowe 1% opłata na rzecz Funduszu Pracy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o przestrzeganie wymienionego wyjaśnienia przy wypłatach wynagrodzeń za pomoc lekarską dla funkcjonariuszów państwowych.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Otrzymują nadto:

Komenda Główna Policji Państwowej,
Korpus Ochrony Pogranicza,
Główny Urząd Statystyczny,
Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku w Katowicach.

58.

PISMO OKÓLNE

z dnia 16 marca 1937 r.

o nabyciu i utracie prawa do uposażenia

(Nr. Pers. 706-75).

Do

Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę, Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w uzupełnieniu okólnika Nr 91 z dnia 22 czerwca 1934 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 17 poz. 167) podaje do wiadomości i stosowania poniżej zamieszczone pismo okólne Ministerstwa Skarbu z dnia 24 lutego 1937 r. Nr D. III. 2303/3/36 o nabyciu i utracie prawa do uposażenia pracowników państwowych.

(—) Inż. Stanisław Kucharski
DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

Otrzymują nadto:

Komenda Główna Policji Państwowej
Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza
Główny Urząd Statystyczny
oraz Biura Personalne Ministerstw:
Komunikacji,
Opieki Społecznej,
Przemysłu i Handlu,
Rolnictwa i Reform Rolnych,
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 2303/3/6.
Warszawa,
dnia 24 lutego 1937 r.
o nabyciu i utracie prawa do uposażenia

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

w/m.

Wobec nasuwających się wątpliwości przy stosowaniu przepisów o czasie nabycia lub utraty prawa do uposażenia pracowników państwowych, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów wyjaśnia co następuje:

a) Datę nabycia prawa do uposażenia zasadniczego, w razie jego zmiany, określonej w art. 15 p. b. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 X 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663), ustala się zależnie od dnia doręczenia pracownikowi państwowemu pisemnej decyzji władzy, o ile w samej decyzji nie ustalono innej daty. Fakt doręczenia decyzji przyjmuje się w konkretnym przypadku zgodnie z ogólną zasadą prawną, iż akt administracyjny rodzi skutki z chwilą podania go do wiadomości strony.

b) Datę nabycia lub utraty prawa do dodatku funkcyjnego i służbowego w przypadkach, określonych w art. 15 p. b powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X 1933 r. ustala się (o ile z samej decyzji władzy wyraźnie co innego nie wynika) zależnie od dnia objęcia lub opuszczenia stanowiska służbowego lub czynności służbowych, związanych ze stanowiskiem, do którego dodatek taki jest przywiązany. Powyższe dodatki bowiem związane są z piastowaniem odnośnego stanowiska służbowego. Przez objęcie lub opuszczenie stanowiska lub czynności służbowych, o których mowa, rozumie się faktyczne (oczywiście nie samowolne, lecz na zleceniu właściwej władzy oparte) rozpoczęcie lub zakończenie czynności urzędowych, wyrażające się bądź w przejęciu agend od poprzednika lub oddania ich następcy bądź w innej, pierwszej lub ostatniej czynności urzędowej, związanej z danym stanowiskiem.

c) Równocześnie wyjaśnia się, że przepisy art. 5 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1933 r. i § 41 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.XII 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102 poz. 781) o zachowaniu prawa do dodatku funkcyjnego lub służbowego przez dwa miesiące w razie niepełnienia z jakichkolwiek powodów obowiązków służbowych, do których jest przywiązany dodatek, nie mają zastosowania w przypadku zwolnienia przez władzę ze stanowiska (uchylenia zarządzenia o poruczeniu obowiązków na stanowisku), do którego dodatek jest przywiązany. W takim przypadku bowiem odpada sam tytuł do przyznania dodatku.

d) Przepis ostatniego zdania art. 15 p. b powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.X.1933 r. o zmianie wysokości uposażenia, będącej konsekwencją zmiany miejsca służbowego — odnosi się wyłącznie do dodatków lokalnych (w kraju i na obszarze W. M. Gdańska).

(—) T. Grodyński
PODSEKRETARZ STANU

59.

PISMO OKÓLNE

z dnia 17 marca 1937 r.

o kierowaniu ochotników na ekspertyzę szpitalną.

(Nr. Wojsk. A. 8-7-2).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

W związku z przepisami § 149 i § 321 ustęp 3 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych komunikuje, co następuje:

Aczkolwiek kolizja pomiędzy tymi przepisami przy ich zestawieniu jest pozorną, gdyż przepisy § 149 normują postępowanie, dotyczące innej materii niż przepisy § 321 ustęp 3, o czym świadczy przepis § 151 ustęp 1 tegoż rozporządzenia, według którego podstawą do wydania orzeczenia jest jednomyślne orzeczenie obu lekarzy i zgodny ich wniosek, to jednak w przypadku rozbieżności zdań lekarzy o stopniu zdolności ochotnika, nie należy go wysyłać na komisję rozpoznawczą lub na ekspertyzę szpitalną, lecz raczej uznać za niezdolnego do czynnej służby wojskowej.

(—) Wyszyński mjr.
DYREKTOR BIURA WOJSKOWEGO

Otrzymują ponadto:

Ministerstwo Spraw Wojskowych,
Ministerstwo Opieki Społecznej.

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 10 marca Nr 17 Rok 1937

Poz. 108. Ustawa z dnia 22 lutego 1937 r. o stanie wyjątkowym.

Art. 1. (1) Wprowadzenie stanu wyjątkowego zarządza Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i za zezwoleniem Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 78 ustawy konstytucyjnej).

(2) Zarządzenie Rady Ministrów, oprócz ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, należy nadto obwieścić w gminach, objętych stanem wyjątkowym.

(3) Zarządzenie wchodzi w życie na obszarze powiatu z dniem obwieszczenia go w mieście, będącym siedzibą powiatowej władzy administracji ogólnej, a gdy warunki nie pozwalają na przeprowadzenie tej czynności w tym mieście — w dniu obwieszczenia w siedzibie właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

(4) Obwieszczenie powinno wymieniać swobody obywatelskie, które ulegają zawieszeniu, oraz skutki, jakie zawieszenie tych swobód pociąga za sobą.

Art. 2. (1) Wprowadzenie stanu wyjątkowego powoduje zawieszenie czasowe następujących swobód obywatelskich: wolności osobistej, nietykalności mieszkania, wolności słowa, tajemnicy korespondencji, wolności zrzeszeń.

(2) Zawieszenie swobód obywatelskich pociąga za sobą z mocy samego prawa skutki, określone w art. 3 — 7, jeżeli zarządzenie Rady Ministrów o wprowadzeniu stanu wyjątkowego nie zacieśnia wyraźnie ich zakresu.

Art. 3. (1) Zawieszenie wolności osobistej pociąga za sobą skutki, określone w przepisach artykułu niniejszego.

(2) Władzy administracji ogólnej służy wobec osób, zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu, samoistne prawo dokonywania rewizji osobistych, zatrzymywania w areszcie w ciągu 8 dni, stosowania w sprawach karnych administracyjnych aresztu tymczasowego na czas do 2 miesięcy, internowania w osobnych miejscach na ten cel przeznaczonych na czas nie przekraczający 3 miesięcy, konfinowania (wyznaczenia przymusowego pobytu) na określonym obszarze na czas nie przekraczający 6 miesięcy, wreszcie — wydalenie z obszaru objętego stanem wyjątkowym na czas trwania tego stanu lub krótszy.

(3) Zarządzenia o internowaniu, konfinowaniu i wydaleniu połączyć można z ograniczeniami niezbędnymi dla zapewnienia skuteczności tym zarządzeniom.

(4) Internowanie i konfinowanie do dni 30 zarządza powiatowa władza, na okres zaś dłuższy — wojewódzka władza administracji ogólnej.

(5) Wobec osób, podejrzanych o popełnienie zbrodni lub występku, ściganych z urzędu, należy stosować areszt tymczasowy; odstąpienie od aresztowania pod warunkiem złożenia kaucji lub poręczenia może nastąpić tylko za zgodą prokuratora.

Art. 4. Zawieszenie rękojmi nietykalności mieszkania pociąga za sobą samoistne uprawnienie władz administracji ogólnej do dokonywania rewizji domowych i zajmowania przedmiotów u osób, zagrażających bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu.

Art. 5. Zawieszenie wolności słowa uprawnia władzę administracji ogólnej do:

1) wprowadzania cenzury prewencyjnej dla druków i wszelkich utworów, przeznaczonych do rozpowszechniania,

2) zawieszania czasopism, konfiskaty druków i wszelkich utworów, przeznaczonych do rozpowszechnienia, odbierania im debitu pocztowego oraz ograniczania ich rozpowszechniania, jeżeli zagrażają one bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu,

3) zakazu wydawania nowych czasopism bez uprzedniego zezwolenia,

4) zakazu zajmowania się rozpowszechnianiem druków bez uprzedniego zezwolenia,

5) zakazu wykonywania przemysłu i zawodu drukarskiego i graficznego przez osoby, zagrażające bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu,

6) wprowadzania cenzury prewencyjnej utworów, przeznaczonych do odtwarzania publicznego, tudzież kontroli i przerywania tego rodzaju produkcyj.

Art. 6. Zawieszenie tajemnicy korespondencji pociąga za sobą uprawnienie władz administracji ogólnej do przeglądania korespondencji, przesyłek pocztowych i telegramów, do ich zajmowania i konfiskaty oraz do kontroli i przerywania rozmów telefonicznych i radiowych.

Art. 7. Zawieszenie wolności zrzeszeń pociąga za sobą skutki następujące:

1) nowe zrzeszenia i oddziały można tworzyć tylko za uprzednim zezwoleniem władz administracji ogólnej,

2) jeżeli władza administracji ogólnej uzna, że względy bezpieczeństwa, spokoju lub porządku publicznego tego wymagają, może:

a) zawieszać i ograniczać działalność zrzeszeń,

b) roztaczać nadzór nad działalnością zrzeszeń i przeglądać ich akta,

c) nakazywać uprzednie zawiadamiania władzy o posiedzeniach władz i organów zrzeszeń oraz wysyłać na posiedzenia te swoich przedstawicieli,

d) uchylać i zawieszać wykonanie uchwał, powziętych przez władze i organa zrzeszeń,

e) zakazywać zmów pracodawców i pracowników oraz związanej w tym działalności.

Art. 8. (1) W czasie trwania stanu wyjątkowego Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z interesowanymi ministrami wydawać wyjątkowe rozporządzenia i zarządzenia co do:

1) wyrabiania broni, amunicji, materiałów wybuchowych oraz innych narzędzi i substancyj, mogących służyć do napaści lub obrony,

2) przebywania i zachowywania się w miejscach publicznych, używania odznak i mundurów, dokonywania zdjęć fotograficznych,

3) urządzania zgromadzeń i imprez, połączonych ze skupieniem się ludności,

4) dowodów osobistych i meldunków,

5) kontroli, ograniczenia lub zamknięcia ruchu osobowego i towarowego na drogach lądowych, wodnych i powietrznych oraz komunikacji pocztowej, telegraficznej i telefonicznej i radiowej,

6) wyrobu, obrotu, posiadania i używania wszelkich urządzeń, mogących służyć do porozumiewania się na odległość,

7) zaopatrzenia ludności w artykuły pierwszej potrzeby,

8) ochrony i utrzymania prawidłowego działania środków komunikacyjnych i środków łączności wraz z przynależnymi urządzeniami, urzędów i instytucji rządowych i samorządowych, wreszcie — wszelkich zakładów i przedsiębiorstw, których normalna działalność leży w interesie publicznym.

(2) Rozporządzenia i zarządzenia wyjątkowe mogą wprowadzać osobiste i rzeczowe świadczenia ludności, nie przekraczające jednak zakresu świadczeń, zastrzeżonych przepisami na rzecz wojska w okresie wojennym. Jako świadczenia osobiste można wprowadzić bezpłatne pełnienie pomocniczej służby bezpieczeństwa przez ludność miejscową, pod nadzorem władz gminnych i odpowiedzialnością gminy za szkody i straty, wynikłe z zaniedbania obowiązków tej służby. Odpowiedzialność i wysokość odszkodowania ustala wojewódzka władza administracji ogólnej, przy czym może ona nakazać egzekucję na rzecz poszkodowanego w trybie administracyjnym. Przyznanie tego odszkodowania nie narusza praw poszkodowanego do dochodzenia dalszych szkód na drodze sądowej. Gmina ma zwrotne roszczenie do osób, z których winy szkoda powstała.

(3) Przepisy art. 1 stosuje się odpowiednio do rozporządzeń i zarządzeń wyjątkowych.

(4) W rozporządzeniu lub zarządzeniu wyjątkowym można przekazywać uprawnienia, przewidziane w artykule niniejszym, wojewódzkim i powiatowym władzom administracji ogólnej.

Art. 9. Zakłady i przedsiębiorstwa, na które w myśl art. 8 pkt 8) może być rozciągnięta ochrona w razie wprowadzenia stanu wyjątkowego, obowiązane są w każdym czasie udzielać na żądanie Ministra Spraw Wewnętrznych danych co do środków, jakimi może być zapewniona normalna ich działalność.

Art. 10. (1) Jeśli na obszarze, na którym obowiązuje stan wyjątkowy, są lub mają być wprowadzone sądy doraźne, Rada Ministrów może upoważnić Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, że — w stosunku do przestępst, popełnionych na obszarze stanu wyjątkowego w czasie istnienia tego stanu — dozwolone jest stosowanie postępowania doraźnego bez zachowania ograniczeń co do terminów, zakreślonych dla przesłuchania oskarżonych (obwinionych), trwania dochodzeń, złożenia wniosku co do stawienia oskarżonego przed sądem doraźnym, wyznaczenia rozprawy głównej i czasu jej trwania.

(2) Do rozporządzenia, wymienionego w ustępie poprzedzającym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 1.

Art. 11. (1) Kto wykracza przeciwko nakazom lub zakazom, wydanym na podstawie ustawy niniejszej lub opartych na niej rozporządzeń lub zarządzeń, podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do 6 miesięcy i grzywny do 5.000 zł, albo jednej z tych kar.

(2) W sprawach o przestępstwa, określone w ust. (1), stosuje się przyśpieszone postępowanie karne administracyjne, przy czym żądanie skierowania sprawy na drogę sądową nie wstrzymuje też wykonania kary aresztu.

Art. 12. (1) Jeśli siły i środki władz administracji ogólnej i ich organów nie są wystarczające dla zapewnienia na obszarze objętym stanem wyjątkowym wykonania wydanych rozporządzeń i zarządzeń, wynikających z przepisów ustawy niniejszej, mogą one używać do pomocy organów wykonawczych wszystkich innych władz państwowych, znajdujących się na obszarze ich działania. Korzystanie z pomocy siły zbrojnej regulują przepisy o asystencji wojskowej.

(2) Rada Ministrów może na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych upoważnić go do przekazywania w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych na czas ograniczony pewnych funkcji i uprawnień władz administracyjnych cywilnych władzom wojskowym jak również do uzależnienia władz administracyjnych cywilnych od dowództwa wojskowego w zakresie potrzebnym do osiągnięcia jednolitości działania celem zapewnienia bezpieczeństwa Państwa i porządku publicznego.

Art. 13. Z chwilą ustania przyczyn które spowodowały wprowadzenie stanu wyjątkowego, Rada Ministrów niezwłocznie uchyli zarządzenie o wprowadzeniu tego stanu. Uchylenie to może dotyczyć całego obszaru, na którym stan wyjątkowy był wprowadzony, albo też tylko jego części.

Art. 14. (1) Zarządzenie o uchyleniu stanu wyjątkowego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Z dniem tym na obszarze, na którym stan wyjątkowy uchylono, tracą moc wszelkie rozporządzenia i zarządzenia, wydane na podstawie przepisów o stanie wyjątkowym.

(3) Przepis ust. (2) nie dotyczy kar i postępowania karnego (art. 11), jak również odpowiedzialności gmin za szkody i straty oraz postępowania odszkodowawczego, wymienionego w art. 8. Rozpoczęte postępowanie doraźne, w którym na zasadzie art. 10 nie zachowano terminów ustawowych, należy prowadzić dalej pomimo niezachowania tych terminów.

Art. 15. W sprawach, objętych ustawą niniejszą, Minister Spraw Wewnętrznych władny jest określić drogą rozporządzenia tok instancji i tryb postępowania, o ile ustawa niniejsza nie zawiera odpowiednich przepisów. Minister Spraw Wewnętrznych władny jest także określać w miarę potrzeby tryb uzyskiwania przez gminy środków dla wynagrodzenia strat i szkód (art. 8) drogą odpowiedniej daniny lub świadczeń osobistych.

Art. 16. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 17. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o stanie wyjątkowym (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 307).

Poz. 109. Ustawa z dnia 27 lutego 1937 r. o sprzedaży i zamianie niektórych nieruchomości państwowych.

Poz. 110. Ustawa z dnia 3 marca 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 34, poz. 293) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 10 dodaje się ustępy 4 i 5 o brzmieniu następującym:

„4. Wezwanie do uzupełnienia dowodów oraz zawiadomienia o przyjęciu lub odrzuceniu zgłoszonego roszczenia albo o uznaniu go za wygasłe doręcza się osobie interesowanej według ogólnych zasad postępowania administracyjnego.

5. Jeżeli z powodu nieobecności lub śmierci osoby interesowanej zastosowanie takiego sposobu doręczenia natrafia na znaczne trudności, można dokonać doręczenia w trybie, przewidzianym w art. 24 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341). Doręczenie takie jest skuteczne również w stosunku do następców prawnych zmarłego. Przepis ten nie ma zastosowania do praw i roszczeń, ujawnionych hipotecznie albo zabezpieczonych w drodze zastawu lub zakazu na nieruchomościach osoby prawnej.";

2) w art. 11 ust. 5 otrzymuje brzmienie następujące:

„5. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za pasywa likwidowanego mienia ogranicza się, w razie przejęcia mienia w naturze, do jego wartości, ustalonej przez Komisję Szacunkową, w razie zaś zbycia — do wysokości uzyskanej kwoty. Szacunek nieruchomości przeprowadzi komisja, powołana do ustalania wartości majątku spółek akcyjnych, z uwzględnieniem rynkowej wartości szacowanej nieruchomości; szacunku ruchomości dokona komisja, powołana przez Komitet Likwidacyjny.";

3) art. 12 otrzymuje brzmienie następujące:

„1. Likwidacja mienia osób prawnych, nieprzejętego na własność Skarbu Państwa w naturze, nastąpi w drodze zbycia przez licytację albo z wolnej ręki.

2. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego o wszczęciu licytacji nieruchomości bądź ruchomości podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej według przepisów postępowania cywilnego, przy czym za sumę oszacowania będzie przyjęta wartość, określona w sposób, przewidziany w art. 11 ust. 5. Przy podziale osiągniętej ceny z nieruchomości stosuje się odpowiednio przepisy art. 118 § 2 prawa upadłościowego.

3. W razie sprzedaży z wolnej ręki prawo nabycia służyć będzie osobom fizycznym i prawnym, w Państwie Polskim do działania uprawnionym. Pierwszeństwo w przypadkach, w których Komitet uzna to za wskazane, posiadać będą osoby prawne polskie, utworzone przez dawnych udziałowców, akcjonariuszów lub członków danej osoby prawnej.

4. Sprzedaż majątku z wolnej ręki nie może nastąpić poniżej szacunku, ustalonego w sposób, przewidziany w art. 11 ust. 5.

5. W razie przekazania nabywcy w całości lub w części pasywów likwidowanego mienia, Komitet ustali sposób zabezpieczenia wypłaty przekazanych należności.";

4) w art. 14 dodaje się ust. 5 o brzmieniu następującym:

„5. Jeżeli różnica pomiędzy ogólną sumą funduszów, przeznaczoną na zaspokojenie wierzycieli, a sumą zaliczek, których wypłata została zarządzona w toku postępowania likwidacyjnego, nie przekracza 2% ogólnej sumy tych funduszów, a pozostające kwoty, które należałoby jeszcze wypłacić poszczególnym wierzycielom, przedstawiają wartość stosunkowo nieznaczną, Komitet Likwidacyjny może, jeżeli podział i wypłata tych kwot wymagałyby niewspółmiernych kosztów, zaniechać ich wypłaty, a uzyskaną w ten sposób nadwyżkę przeznaczyć na zaspokojenie kosztów, związanych z likwidacją mienia osób prawnych, których fundusze nie wystarczą na pokrycie tych kosztów, sumę zaś pozostałą po za-

spokojeniu takich kosztów — na rzecz Skarbu Państwa.";

5) w art. 18 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie następujące:

„3. Komitet Likwidacyjny zarządzi zbycie mienia, o którym mowa w ust. 1, w sposób, przewidziany w art. 12 ust. 2, 3 i 5. Sumy, uzyskane ze sprzedaży, zostaną po potrąceniu ustalonych przez Komitet kosztów likwidacji złożone do depozytu sądowego. W przypadkach, w których zbycie mienia natrafia na nadmierne trudności, Komitet może zaniechać jego realizacji. Uchwała Komitetu o złożeniu do depozytu lub o zaniechaniu realizacji mienia będzie podana do wiadomości publicznej przez ogłoszenie w Monitorze Polskim. O odstąpieniu od realizacji praw hipotekowanych należy uczynić wzmiankę we właściwych księgach hipotecznych.

4. Sumy powyższe lub mienie, od którego realizacji Komitet odstąpił, przejdą po upływie 3 lat od daty ogłoszenia na własność Skarbu Państwa, jeżeli przed upływem tego terminu osoby interesowane nie zgłoszą do nich roszczeń na mocy ogólnych przepisów prawnych, które będą stosowane również przy zaspokojeniu roszczeń.";

6) w art. 18 dodaje się ust. 5 o brzmieniu następującym:

„5. W przypadkach, w których w skład mienia likwidowanego na mocy art. 1 — 17 niniejszego rozporządzenia wchodzą prawa i wierzytelności, wątpliwe co do istnienia lub możności realizacji, albo których ściągnięcie byłoby połączone z nadmiernymi kosztami, Komitet Likwidacyjny może wyłączyć je z masy likwidacyjnej, przy czym zostaną do nich odpowiednio zastosowane przepisy ust. 1 — 4. W razie wątpliwości co do istnienia lub możności realizacji tych praw i wierzytelności, może również Komitet Likwidacyjny umorzyć je w całości lub części.";

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o likwidacji mienia byłych rosyjskich osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 377) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 111. Ustawa z dnia 3 marca 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 115, poz. 980), zmienionym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 629) i ustawą z dnia 14 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 246), wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 4 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Dla władz i urzędów, zakładów, instytucji i przedsiębiorstw samorządu terytorialnego ustanawia się oznaki, złożone z herbu województwa, do którego należą, i z napisu odpowiadającego ich nazwie.";

w tymże artykule w ustępie 2 skreśla się zdanie drugie;

2) w art. 19 w ustępie 4 zdanie drugie otrzymuje brzmienie następujące:

„Miasta, posiadające historycznie uzasadnione herby, zatwierdzone na podstawie art. 4 ust. 3, mogą w pieczęciach władz i urzędów miejskich używać tych herbów zamiast orła państwowego.";

3) tytuł V zastępuje się przepisami o brzmieniu następującym:

„Tytuł V.

Zezwolenie na używanie herbów.

Art. 21. Osobom i instytucjom prywatnym nie wolno używać pieczęci z orłem państwowym, ani też nie wolno im używać w celach handlowych oraz na blankietach i szyldach herbu państwowego.

Przepis ustępu pierwszego stosuje się także do herbów wojewódzkich oraz do herbów powiatowych lub gminnych związków samorządu terytorialnego.

Właściwe związki samorządowe mogą za zgodą wojewody, a m. st. Warszawa za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych — udzielać zezwoleń na używanie swych herbów osobom i instytucjom prywatnym w celach handlowych oraz na blankietach i szyldach.

Zezwolenie można cofnąć, jeżeli wymaga tego interes publiczny.

Tytuł VI.

Przepisy karne.

Art. 22. Kto bezprawnie używa godła państwowego, oznaki władzy państwowej, samorządowej lub korporacji publicznoprawnej, bandery handlowej morskiej, polskiego znaku pocztowego oraz flagi niewojennych statków państwowych,

podlega w drodze administracyjnej karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych, albo jednej z tych kar.";

4) tytuł VI otrzymuje oznaczenie: „Tytuł VII";

5) w art. 24 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przepisy szczegółowe w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszym, nie wyłączając przepisów, dotyczących pieczęci po-

szczególnych władz (urzędów, zakładów, instytucyj, przedsiębiorstw, korporacyj) oraz używania, wyrobu i nadzoru nad wyrobem tych pieczęci, — ustali rozporządzenie Rady Ministrów.";

6) w art. 26 ustęp 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„Władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa samorządu terytorialnego dostosują swe oznaki i pieczęcie do przepisów rozporządzenia niniejszego najpóźniej z końcem roku następującego po roku, w którym herby odnośnych województw lub inne herby związków samorządu terytorialnego będą nadane lub zatwierdzone.".

Art. 2. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i właściwym ministrom.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 112. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 marca 1937 r. o poborze rekruta w 1937 r.

Poz. 113. Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 lutego 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej wywozowej.

Poz. 114. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 lutego 1937 r. w sprawie utworzenia podurzędu celnego w siedzibie przedsiębiorstwa Towarzystwo Przemysłowe Zakładów Mechanicznych „Lilpop, Rau i Loewenstein", Spółka Akcyjna w Warszawie.

Poz. 115. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 26 lutego 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych o trybie postępowania przy zawiadamianiu w drodze telegraficznej lub telefonicznej o wypadkach klęsk żywiołowych napadów rabunkowych i katastrof.

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 13 marca 1934 o ochronie przed pożarami i innymi klęskami (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 365) oraz art. 24 ust. 3 i 5 i art. 53 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządzam co następuje:

§ 1. W przypadkach pożarów, epidemii, napadów rabunkowych, katastrof, nieszczęśliwych wypadków lotniczych i przymusowych lądowań, jak również innych nieszczęść, spowodowanych żywiołowymi zdarzeniami, lub w razie groźby ich powstania, urzędy pocztowe (agencje) obowiązane są do bezpłatnego przesłania telegramu lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej, skierowanych w tych sprawach o pomoc do organów bezpieczeństwa publicznego i innych właściwych władz lub straży pożarnych (pogotowi).

Telegramy te i rozmowy telefoniczne noszą nazwę alarmowych i oznaczane są wskazówką = ADP =.

§ 2. Do nadania telegramu alarmowego lub przeprowadzenia rozmowy telefonicznej alarmowej uprawniona jest każda osoba. Osoba ta powinna podać urzędowi pocztowemu (agencji) swe imię, nazwisko oraz dokładny adres, a na żądanie urzędu pocztowego (agencji) wylegitymować się.

§ 3. Telegramy i rozmowy telefoniczne alarmowe powinny być pod względem kolejności w przekazywaniu, względnie przeprowadzaniu, traktowane, jako telegramy, względnie rozmowy telefoniczne, służbowe pilne.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 116. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 lutego 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych o zmianie rozporządzenia z dnia 26 lutego 1936 roku o powołaniu komisji nadzorczych nad obrotem zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz nad hurtowym obrotem mięsa tudzież nad organizacją targowisk.

Na podstawie art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 639) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 lutego 1936 r. wydanym w porozumieniu z Ministrami: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych o powołaniu komisji nadzorczych nad obrotem zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz nad hurtowym obrotem mięsa tudzież nad organizacją targowisk (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 160) § 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Budżet okręgowej komisji zatwierdza na wniosek wojewody Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 13 marca Nr 18 Rok 1937

Poz. 117. Ustawa z dnia 10 marca 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. o Krzyżu i Medalu Niepodległości.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. o Krzyżu i Medalu Niepodległości (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 591), zmienionym ustawą z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 216)

i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 820) wprowadza się zmiany następujące:

1) artykuł 7 otrzymuje brzmienie:

„Krzyż i Medal Niepodległości można nadawać do dnia 30 czerwca 1938 r. na podstawie zgłoszeń, złożonych najpóźniej do dnia 31 grudnia 1937 r.";

2) po art. 7 dodaje się, jako nowe artykuły 8, 9, 10, 11, 12 i 13, przepisy następujące:

„Art. 8. Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości po zakończeniu prac rozwiązuje się własną uchwałą i przekazuje swoje archiwa Instytutowi Józefa Piłsudskiego, poświęconemu badaniu najnowszej historii Polski.

Art. 9. Krzyż lub Medal Niepodległości traci się:

1) z mocy prawomocnego wyroku sądowego, powodującego utratę orderów i odznaczeń,

2) z mocy zatwierdzonego przez Prezydenta Rzeczypospolitej orzeczenia Sądu Honorowego odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

Art. 10. Sąd Honorowy orzeka utratę odznaczenia za czyny nie licujące z honorem.

Art. 11. (1) Członkowie Sądu Honorowego powoływani będą spośród osób odznaczonych Krzyżem Niepodległości.

(2) Pierwszy skład Sądu Honorowego powoła Komitet Krzyża i Medalu Niepodległości.

(3) Z pierwszego składu ustępuje corocznie 1/3 członków Sądu w drodze losowania.

(4) Na miejsce członków ustępujących Sąd Honorowy powoływać będzie nowych członków na okres trzechletni.

(5) Członkowie ustępujący mogą być ponownie powoływani.

(6) Organizację Sądu Honorowego i tryb postępowania przed nim określi statut, opracowany przez Komitet i zatwierdzony przez Prezesa Rady Ministrów. Zmiany statutu przeprowadza na wniosek Sądu Honorowego Prezes Rady Ministrów.

Art. 12. (1) Sąd Honorowy ma prawo wzywać osoby do stawienia się z oznajmieniem skutków, przewidzianych w art. 117 kodeksu postępowania karnego. Grzywnę za niestawiennictwo orzeka i przymusowe sprowadzenie zarządza właściwy sąd grodzki na wniosek Sądu Honorowego.

(2) W razie nieusprawiedliwionej odmowy zeznań, Sąd Honorowy zwraca się do właściwego sądu grodzkiego z wnioskiem o ukaranie świadka w myśl art. 118 kodeksu postępowania karnego.

(3) Sąd Honorowy może zwrócić się do miejscowego sądu grodzkiego o przesłuchanie świadka, zamieszkałego poza Warszawą.

(4) Sądowi Honorowemu należy przesyłać co do osób odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości:

a) odpisy wyroków, skazujących za zbrodnię lub występki,

b) odpisy orzeczeń oficerskich sądów honorowych o wykluczenie z korpusu oficerskiego,

c) odpisy orzeczeń dyscyplinarnych o przeniesieniu funkcjonariusza publicznego w stan spoczynku lub o wydaleniu go ze służby.

(5) Na żądanie Sądu Honorowego należy udzielić mu do przejrzenia akta sprawy karnej, honorowej lub dyscyplinarnej.

Art. 13. (1) O utracie Krzyża lub Medalu Niepodległości ogłasza się w gazecie rządowej.

(2) Odebrania odznaki, dyplomu i legitymacji dokonywają władze administracji ogólnej.";

3) art. 8 i 9 otrzymują numerację 14 i 15.

Art. 2. Upoważnia się Prezesa Rady Ministrów do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 października 1930 r. o Krzyżu i Medalu Niepodległości (Dz. U. R. P. Nr 75, poz. 591) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej poruca się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 4. Ustawa niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 118. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień protokołu taryfowego między Polską a Estonią, podpisanego w Tallinnie dnia 23 lutego 1937 r.

Poz. 119. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 marca 1937 r. o zniesieniu powiatu ropczyckiego i utworzeniu powiatu dębickiego w województwie krakowskim.

Poz. 120. Oświadczenie rządowe z dnia 5 marca 1937 r. w sprawie przystąpienia W. M. Gdańska do porozumienia między Rzecząpospolitą Polską a Związkiem Socjalistycznych Republik Rad w formie not, wymienionych w Moskwie dnia 31 marca 1936 r., o wzajemnym uznawaniu okrętowych świadectw pomiarowych.

z 16 marca Nr 19 Rok 1937

Poz. 121. Ustawa z dnia 3 marca 1937 r. o zmianie właściwości terytorialnej sądów okręgowych w Bydgoszczy, Gnieźnie, Ostrowie i Poznaniu.

Poz. 122. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 lutego 1937 r. w sprawie ustalenia ilości stanowisk notariuszów w niektórych miejscowościach.

Poz. 123. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 marca 1937 r. o zmianie właściwości utworzonego w Lesznie wydziału zamiejscowego Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Poz. 124. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 23 lutego 1937 r. o przyznaniu ulg w sprawie ochrony wynalazków, wzorów i znaków towarowych XVI Międzynarodowym Targom w Poznaniu, IX Targom Katowickim i Targom Gdyńskim.

Poz. 125. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 marca 1937 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Święciechowa i o utworzeniu gminy wiejskiej Leszno w powiecie leszczyńskim, województwie poznańskim.

Poz. 126. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zwrotu cła przy wywozie zagranicę nasion roślin strączkowych oraz grochu polerowanego.

Poz. 127. Oświadczenie rządowe z dnia 25 lutego 1937 r. w sprawie przystąpienia Maroka do konwencji międzynarodowej z dnia 14 marca 1884 r. o ochronie kabli podmorskich.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 6 marca Nr 53 Rok 1937

Poz. 75. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 lutego 1937 r. o opłatach za prace Państwowego Instytutu Geologicznego, wykonywane dla celów prywatnych.

z 8 marca Nr 54 Rok 1937

Poz. 76. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 lutego 1937 r. o zmianie czasu urzędowania niektórych posterunków celnych.

Poz. 77. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie ustalenia wykazu miast uprawnionych do wysłania przedstawicieli do Państwowej Rady Komunikacyjnej na okres trzyletni 1937 — 1940 r.

Poz. 78. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie ustalenia wykazu organizacji gospodarczo-społecznych, uprawnionych do wysłania przedstawicieli do Państwowej Rady Komunikacyjnej na okres trzyletni 1937 — 1940 r.

z 9 marca Nr 55 Rok 1937

Poz. 79. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 1 marca 1937 r. w sprawie wylosowanych obligacji 7% Pożyczki Kolejowej.

z 10 marca Nr 56 Rok 1937

Poz. 80. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 5 marca 1937 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

z 11 marca Nr 57 Rok 1937

Poz. 81. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 4 marca 1937 r. o zatwierdzeniu wysokości opłaty na rzecz Wielkopolskiej Izby Rolniczej na okres czasu od dnia 1 kwietnia 1937 r. do dnia 31 marca 1938 r.

Poz. 82. Postanowienie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 18 stycznia 1937 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych i Skarbu w sprawie ulg dla przedsiębiorstwa „Zakłady Ceramiczne „Złotoglin" Spółka Akcyjna".

Poz. 83. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 8 marca 1937 r. w sprawie wylosowanych premii do obligacji 4% Premiowej Pożyczki Dolarowej serji III.

z 12 marca Nr 58 Rok 1937

Poz. 84. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 marca 1937 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o odstąpieniu gminie m. Siedlec gruntów państwowych na cele rozbudowy miasta.

z 13 marca Nr 59 Rok 1937

Poz. 85. Obwieszczenie Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 6 marca 1937 r. o wolnych stanowiskach sędziowskich w Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Poz. 86. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 6 marca 1937 r. w sprawie zmiany zarządzenia z dnia 3 lutego 1936 r. o utworzeniu Rady Portowej przy Urzędzie Morskim w Gdyni.

z 15 marca Nr 60 Rok 1937

Poz. 87. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 grudnia 1936 r. o pensji i emeryturze rabinów i podrabinów oraz o zabezpieczeniu pozostałych po nich wdów i sierot *).

Na podstawie art. 41, 50, 53 i 54 przepisów o organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego, w brzmieniu załącznika do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 52, poz. 500), zarządzam, co następuje:

I. Pensja rabinów i podrabinów, wybranych po dniu wejścia w życie zarządzenia niniejszego.

§ 1.

(1) Pensję rabina lub podrabina, wybranego po dniu wejścia w życie zarządzenia niniej-

*) W wyjątkach.

szego, ustala zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej, który po przeprowadzonym wyborze rabina lub podrabina zawiera z nim umowę, określającą wzajemne prawa i obowiązki gminy oraz wybranego rabina lub podrabina i w następstwie przesyła umowę w trzech egzemplarzach do miejscowej władzy nadzorczej (w Warszawie — do Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) w celu wyjednania zatwierdzenia tej władzy.

(2) W gminach wielkich zawarcie takiej umowy wymaga dla swej ważności zgody rady gminy, wyrażonej w odpowiedniej uchwale.

§ 2.

W gminach mniejszych zawarcie i przesłanie umowy do miejscowej władzy nadzorczej powinno nastąpić najpóźniej w dni 14, licząc od dnia dokonania wyboru rabina lub podrabina. W gminach wielkich termin ten przedłuża się do dni 28.

§ 3.

(1) Umowa przewidziana w § 1 powinna być sporządzona w języku polskim i powinna zawierać:

a) datę i miejsce jej zawarcia;

b) dokładne określenie stron zawierających umowę;

c) powołanie się na zarządzenie niniejsze;

d) wyraźnie określoną w złotych wysokość pensji rocznej rabina lub podrabina;

e) szczegółowe wymienienie innych świadczeń pieniężnych lub w naturze (np. mieszkanie), o ile takie świadczenia są przewidywane;

f) umieszczenie zobowiązania rabina lub podrabina do należytego pełnienia obowiązków swego urzędu, przewidzianych w przepisach państwowych oraz ewentualnych innych obowiązków wyszczególnionych w umowie;

g) zaznaczenie, że umowa staje się ważna dopiero po zatwierdzeniu jej przez miejscową władzę nadzorczą (w Warszawie — Komisarza Rządu na m. st. Warszawę);

h) własnoręczny podpis wybranego rabina lub podrabina oraz podpisy przewodniczącego lub zastępcy przewodniczącego i co najmniej dwóch członków zarządu gminy;

i) pieczęć gminy wyznaniowej żydowskiej;

j) w miarę potrzeby inne, prócz powyższych, warunki.

(2) Wzór umowy jest podany w załączniku A do zarządzenia niniejszego.

§ 4.

Przy ustaleniu wysokości pensji rabina lub podrabina winny być brane pod uwagę:

1) stan finansowy i gospodarczy gminy wyznaniowej żydowskiej,

2) liczba osób należących do gminy,

3) wysokość budżetu gminnego,

4) poziom wykształcenia ogólnego i religijnego rabina lub podrabina oraz doświadczenie i umiejętność zdobyte na poprzednich stanowiskach.

§ 5.

(1) Przy zawieraniu umowy z wybranym podrabinem pensja jego nie może być ustalona w kwocie wyższej od połowy pensji, pobieranej przez rabina danej gminy lub danego okręgu rabinicznego.

(2) Naczelna władza nadzorcza może, na wniosek wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, zezwolić na ustalenie pensji podrabina w kwocie przekraczającej normę, przewidzianą w ust. (1).

§ 6.

Zatwierdzenie umowy przez miejscową władzę nadzorczą następuje dopiero po otrzymaniu od naczelnej władzy nadzorczej pisma, zawierającego zatwierdzenie na stanowisku wybranego rabina lub podrabina.

§ 7.

Miejscowa władza nadzorcza przesyła jeden egzemplarz zatwierdzonej umowy rabinowi lub podrabinowi, drugi — zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej, trzeci zaś przechowuje w swoich aktach.

§ 8.

(1) Zmiana umowy może nastąpić: a) w drodze dobrowolnego porozumienia stron za uprzednią zgodą miejscowej władzy nadzorczej i z odpowiednim zachowaniem przepisów §§ 1, 3, 4, b) gdy miejscowa władza nadzorcza uzna, że istniejąca umowa nie odpowiada dłużej warunkom, określonym w § 4.

(2) W razie niezastosowania się stron do wezwania miejscowej władzy nadzorczej do przeprowadzenia zmiany umowy władza ta może sama ustalić wysokość pensji rabina lub podrabina oraz innych ewentualnych świadczeń.

§ 9.

Zmiana umowy wymaga dla swej ważności zatwierdzenia miejscowej władzy nadzorczej.

II. Pensje rabinów i podrabinów, zatwierdzonych przed dniem wejścia w życie zarządzenia niniejszego.

§ 10.

(1) Pensje roczne urzędujących rabinów i podrabinów, którzy przed dniem wejścia w życie zarządzenia niniejszego zostali zatwierdzeni na swych stanowiskach przez państwową władzę polską, bądź objęli swe stanowiska za zgodą tej władzy, bądź byli umieszczeni jako rabini lub podrabini gminy w zatwierdzonych przez władzę nadzorczą budżetach poszczególnych gmin wyznaniowych żydowskich na lata: 1933, 1934 i 1935, pozostawia się zasadniczo w tej samej wysokości, w jakiej te pensje były przewidziane w zatwierdzonych przez władzę nadzorczą budżetach gminnych na rok 1935.

(2) W przypadkach braku zatwierdzonego przez władzę nadzorczą budżetu gminy na rok 1935 pensje rabina lub podrabina pozostawia się w tej samej wysokości, w jakiej te pensje były

przewidziane w ostatnim zatwierdzonym przez władzc nadzorcze budżecie.

§ 11.

(1) Zarząd każdej gminy wyznaniowej żydowskiej jest obowiązany w terminie dni 30, licząc od dnia wejścia w życie zarządzenia niniejszego, ustalić w oddzielnym protokóle pensję rabina lub podrabina w wysokości, odpowiadającej ich pensji w zatwierdzonym budżecie gminnym na rok 1935, a w razie braku takiego budżetu, w wysokości odpowiadającej pensji, przewidzianej w ostatnim zatwierdzonym budżecie.

(2) Protokół w sprawie ustalenia pensji rabina lub podrabina winien być sporządzony w języku polskim co najmniej w trzech równobrzmiących egzemplarzach. Wszystkie egzemplarze protokółu podpisują własnoręcznie przewodniczący lub zastępca przewodniczącego zarządu gminy, interesowany rabin lub podrabin oraz co najmniej połowa członków zarządu. Protokół winien być opatrzony pieczęcią gminy wyznaniowej żydowskiej. Wzór protokółu jest podany w załączniku B do zarządzenia niniejszego.

(3) Zarząd gminy po sporządzeniu protokółu przesyła go bezzwłocznie w trzech egzemplarzach do miejscowej władzy nadzorczej (w Warszawie — do Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) do wiadomości.

§ 12.

Jeśli protokół nie będzie zawierał uchybień formalnych, a wysokość ustalonej pensji rocznej rabina lub podrabina będzie odpowiadała wysokości pensji, przewidzianej w § 10, miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) przyjmuje protokół do wiadomości, zaświadczając to swym podpisem i pieczęcią na wszystkich trzech egzemplarzach protokółu. Po przyjęciu protokółu do wiadomości władza nadzorcza prześle jeden egzemplarz protokółu zarządowi gminy wyznaniowej żydowskiej, drugi rabinowi lub podrabinowi, trzeci zaś zachowa w swoich aktach.

§ 13.

(1) Jeśli rabin lub podrabin odmówi podpisania protokółu, albo jeśli zarząd gminy w terminie, określonym w § 11 ust. 1, nie sporządzi protokółu w sprawie ustalenia pensji rabina lub podrabina, albo jeśli protokół w terminie dni 45, licząc od dnia wejścia w życie zarządzenia niniejszego, nie będzie doręczony miejscowej władzy nadzorczej (w Warszawie — Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę), wówczas miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) po stwierdzeniu tych okoliczności sama z urzędu ustala wysokość pensji rocznej rabina lub podrabina zgodnie z przepisem § 10.

(2) Tak samo postąpi władza nadzorcza, gdy otrzyma protokół, zawierający uchybienia formalne, lub w którym pensje ustalone zostały niezgodnie z przepisem § 10.

§ 14.

(1) O ustaleniu pensji z urzędu miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) zawiadamia oddzielnymi pismami rabina lub podrabina oraz zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej, pouczając, że w ciągu dni 14, licząc od dnia doręczenia wymienionych pism, służy każdemu z nich prawo zwrócenia się do tej samej władzy z podaniem o zmianę wysokości ustalonej pensji.

(2) Jeśli strony interesowane lub jedna z nich z prawa tego skorzystają, miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) po przeprowadzeniu, w miarę potrzeby, postępowania wyjaśniającego oraz biorąc pod uwagę:

1) stan finansowy i gospodarczy gminy wyznaniowej żydowskiej,

2) liczbę osób należących do gminy,

3) wysokość budżetu gminnego,

4) poziom wykształcenia ogólnego i religijnego rabina lub podrabina oraz zdobyte doświadczenie i umiejętność na poprzednich stanowiskach,

wyda orzeczenie o ustaleniu pensji rabina lub podrabina, nie będąc związana ani zakresem żądań, ani swym poprzednim ustaleniem pensji, ani zasadniczą wysokością pensji, określoną w § 10 ust. 1 i 2.

III. Wynagrodzenie za pełnienie tymczasowe obowiązków rabina lub podrabina.

§ 15.

Osoba pełniąca tymczasowo, za zgodą naczelnej władzy nadzorczej, obowiązki rabina lub podrabina, może z tego tytułu otrzymywać miesięczne wynagrodzenie pieniężne, wypłacane z budżetu gminnego. Wysokość wynagrodzenia określa w gminach mniejszych zarząd gminy, w gminach wielkich — rada gminy. Wynagrodzenie nie może być większe, niż 75% pensji pobieranej ostatnio przez rabina lub podrabina, którego obowiązki dana osoba pełni tymczasowo.

IV. Koszty prowadzenia kancelarii.

§ 16.

Do pensji rabina nie wlicza się kosztów prowadzenia jego kancelarii; na pokrycie tych kosztów gmina może preliminować oddzielnie w budżecie potrzebną kwotę.

V. Zaopatrzenie emerytalne rabinów i podrabinów oraz zaopatrzenie wdów i sierot.

§ 17.

(1) Przeniesienie w stan spoczynku rabina i podrabina zarządza naczelna władza nadzorcza, która może poddać ich badaniu lekarskiemu, w celu stwierdzenia, że utracili oni trwale zdolność do pełnienia obowiązków swego urzędu.

(2) Lekarza, wymienionego w ust. (1), wyznacza miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie — Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) na koszt gminy wyznaniowej żydowskiej.

3) Przyznanie i wymiar zaopatrzenia emerytalnego rabinowi i podrabinowi oraz pozostałym po nich wdowom i sierotom jest obowiązkiem tej

gminy wyznaniowej żydowskiej, w której rabin lub podrabin pełnił ostatnio swój urząd; obowiązek ten obciąża gminę, skoro tylko łączny okres policzalnej służby na stanowiskach rabina lub podrabina wynosi co najmniej lat 5 (§ 19).

(4) Uchwała w sprawie przyznania i wymiaru zaopatrzenia emerytalnego rabinowi lub podrabinowi winna być powzięta przez zarząd gminy i przedstawiona miejscowej władzy nadzorczej (w Warszawie — Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę) w terminie dni 30, licząc od dnia doręczenia zarządowi zawiadomienia o przeniesieniu rabina lub podrabina w stan spoczynku.

(5) Uchwała w sprawie przyznania i wymiaru zaopatrzenia wdowom i sierotom winna być powzięta przez zarząd gminy i przedstawiona miejscowej władzy nadzorczej (w Warszawie — Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę) w terminie dni 30, licząc od dnia zgonu rabina lub podrabina.

§ 18.

Zaopatrzenie emerytalne rabinów i podrabinów po pięciu latach służby wynosi do piętnastu lat włącznie 40% podstawy wymiaru i wzrasta za każdy następny rok służby o 2% aż do wysokości 100% podstawy wymiaru. Podstawą wymiaru jest pensja ostatnio pobierana w służbie. Czas służby do wysługi emerytalnej liczy się od dnia rzeczywistego objęcia w jakiejkolwiek gminie wyznaniowej po raz pierwszy stanowiska rabina lub podrabina. Do wysługi emerytalnej nie wlicza się okresu czasu, w którym rabin lub podrabin nie pełnił faktycznie obowiązków swego urzędu, o ile okres taki trwał dłużej, niż 1 rok.

§ 19.

Jeśli miejscowa władza nadzorcza uzna, że uchwała gminy w sprawie przyznania i wymiaru zaopatrzenia nie jest zgodna z przepisami zarządzenia niniejszego, powinna zwrócić uchwałę zarządowi gminy z poleceniem powzięcia i przedłożenia do zatwierdzenia nowej uchwały w terminie dni 14, licząc od dnia otrzymania w zarządzie gminy polecenia miejscowej władzy nadzorczej.

§ 20.

(1) Zaopatrzenie wdowy po rabinie lub podrabinie wynosi 50% kwoty zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, lub zaopatrzenia, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

(2) W mniejszych gminach wyznaniowych żydowskich, posiadających niewielkie budżety, zaopatrzenie wdowy może być za zgodą miejscowej władzy nadzorczej, obniżone do połowy normy, przewidzianej w ust. (1).

§ 21.

Zaopatrzenie sierot wynosi:

a) dla każdego dziecka, jeśli wdowa żyje i pobiera zaopatrzenie wdowie — jedną czwartą zaopatrzenia wdowiego;

b) dla każdego dziecka, jeśli wdowa nie żyje lub nie pobiera zaopatrzenia wdowiego — jedną trzecią zaopatrzenia wdowiego;

c) dla jedynego dziecka, jeśli wdowa nie żyje lub nie pobiera zaopatrzenia wdowiego — dwie trzecie zaopatrzenia wdowiego.

§ 22.

Łączna kwota zaopatrzeń sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama ani łącznie z zaopatrzeniem wdowim przekraczać wysokości zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły rabin lub podrabin faktycznie pobierał lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

§ 23.

(1) Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta,

2) w razie przebywania przez okres dłuższy niż trzy lata poza granicami Państwa bez zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej,

3) gdy emeryt został prawomocnym wyrokiem sądowym skazany za zbrodnię lub inne przestępstwo, a sąd orzekł utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

(2) W przypadku, określonym w pkt 3), może być za zgodą władzy nadzorczej przyznany żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać wysokości zaopatrzenia wdowiego lub sierocego, które by przypadało wdowie lub sierocie w razie śmierci emeryta.

§ 24.

(1) Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego nie służy:

1) na czas przebywania przez okres dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa bez zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej, o ile ten okres nie przewyższył trzech lat,

2) w razie utraty obywatelstwa polskiego.

(2) W przypadku przewidzianym w pkt. 1) wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od pierwszego dnia miesiąca, następującego po usunięciu przyczyny, wymienionej w tym punkcie, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie emerytalne.

§ 25.

Jeżeli emerytowany rabin lub podrabin zawarł związek małżeński, pozostała po nim wdowa, jak również urodzone z takiego małżeństwa dzieci nie mają prawa do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

§ 26.

Prawo do otrzymania zaopatrzenia wdowiego i sierocego służy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, za który zmarły rabin lub podrabin pobrał albo miał prawo do pobrania ostatniej należnej mu pensji lub zaopatrzenia emerytalnego. Dla sierot — pogrobowców prawo do zaopatrzenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po urodzeniu.

§ 27.

(1) Prawo do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego gaśnie:

a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła,

b) w razie przebywania przez okres dłuższy niż trzy lata poza granicami Państwa bez zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej,

c) w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego,

d) gdy wdowa lub sierota została prawomocnym wyrokiem sądowym skazana za zbrodnię lub inne przestępstwo, a sąd orzekł utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych.

(2) Sierotom, odbywającym studia w zakładach naukowych, przyznaje się pensję sierocą z powyższymi zastrzeżeniami na każdy rok szkolny aż do ukończenia studiów, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.

§ 28.

(1) Prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego lub sierocego nie służy;

1) na czas przebywania przez okres dłuższy, niż pół roku poza granicami Państwa bez zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej, o ile ten okres nie przewyższa trzech lat,

2) w razie utraty obywatelstwa polskiego.

(2) W przypadku, przewidzianym w pkt 1), wypłaca się zaopatrzenie wdowie lub sierocie od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyny wymienionej w tym punkcie, nie wcześniej jednak, niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

§ 29.

(1) Wdowa po rabinie lub podrabinie, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę wzamian za pobierane zaopatrzenie wdowie, albo zachowuje prawo do zaopatrzenia wdowiego na wypadek ponownego owdowienia lub rozwodu.

(2) Zgłoszenie do zarządu gminy prośby o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

(3) Uchwała gminy w sprawie przyznania odprawy podlega zatwierdzeniu miejscowej władzy nadzorczej.

(4) Kwota przyznana tytułem odprawy nie może przewyższać dwuletniej kwoty zaopatrzenia wdowiego.

§ 30.

Przepisy zarządzenia niniejszego nie mają zastosowania do wdów i sierot po rabinach i podrabinach zmarłych przed wejściem w życie zarządzenia niniejszego. Zaopatrzenie takich wdów i sierot, o ile je pobierają, pozostawia się bez zmian w dotychczasowej wysokości.

§ 31.

Nikt nie może pobierać zaopatrzenia emerytalnego, zaopatrzenia wdowiego i zaopatrzenia sierocego od dwóch lub więcej gmin wyznaniowych żydowskich.

§ 33.

Kwota pensji miesięcznej lub zaopatrzenia miesięcznego wynosi 1/12 część pensji rocznej lub zaopatrzenia rocznego.

VII. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 34.

Do rabinów i podrabinów, wybranych przed wejściem w życie zarządzenia niniejszego, a zatwierdzonych po wejściu jego w życie, mają zastosowanie przepisy §§ 1 —9 z tą zmianą, że po otrzymaniu od naczelnej władzy nadzorczej zawiadomienia o zatwierdzeniu rabina lub podrabina miejscowa władza nadzorcza wzywa zarząd gminy wyznaniowej żydowskiej do zawarcia umowy. Terminy, ustalone w § 2, liczy się w tym przypadku od dnia otrzymania wezwania.

§ 35.

Zatwierdzone roczne pensje oraz zaopatrzenia emerytalne rabinów i podrabinów oraz zaopatrzenia wdów i sierot powinny być preliminowane w budżetach gmin wyznaniowych żydowskich i wypłacane z funduszów lub dochodów gminnych.

§ 36.

W razie zaniedbania przez któryś z organów zarządzających gminy obowiązków wypływających z przepisów §§ 17, 18, 19 i 35 miejscowa władza nadzorcza (w Warszawie—Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) może sama zarządzić wstawienie do budżetu gminy kwoty, odpowiadającej pensji rabina lub podrabina, jak również może dokonać wymiaru zaopatrzenia emerytalnego i zaopatrzenia wdowiego lub sierocego, zarządzając równocześnie wstawienie na ten cel odpowiedniej kwoty do budżetu gminy.

§ 37.

Nieprzestrzeganie przez organy zarządzające gminy przepisów zarządzenia niniejszego może służyć dla miejscowej władzy nadzorczej jako wystarczająca podstawa do rozwiązania tych organów.

§ 38.

(1) Przeciwko decyzji miejscowej władzy nadzorczej służy zarządowi gminy oraz rabinowi lub podrabinowi tudzież wdowom i sierotom po tych ostatnich prawo wniesienia w ciągu dni 14, licząc od dnia doręczenia decyzji, odwołania do władzy nadzorczej II instancji (wojewódzka władza administracji ogólnej), która rozstrzyga ostatecznie.

(2) Przeciw decyzji Komisarza Rządu na m. st. Warszawę służy stronom w terminie, określonym w ust. 1, prawo wniesienia odwołania do Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który rozstrzyga ostatecznie.

(3) Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.

§ 39.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ZATWIERDZENIE.

Na podstawie § 6 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 grudnia 1936 r. o pensji i emeryturze rabinów i podrabinów oraz o zabezpieczeniu pozostałych po nich wdów i sierot (Monitor Polski z 1937 r. Nr 60, poz. 87) niniejszą umowę o pensję, zawartą między Zarządem Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w . . . . a . . . .
(imię i nazwisko osoby, wybranej na rabina lub podrabina)
. . . . zatwierdzam.

Starosta
Komisarz Rządu na m. st. Warszawę

miejscowość . . . . . data Nr . . . .
. . . .

Pieczęć władzy nadzorczej.

ZAŚWIADCZENIE.

Na podstawie § 12 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 grudnia 1936 r. o pensji i emeryturze rabinów i podrabinów oraz o zabezpieczeniu pozostałych po nich wdów i sierot (Monitor Polski z 1937 r. Nr 60, poz. 87), zaświadczam, że niniejszy protokół przyjąłem do wiadomości.

Starosta Powiatowy
Komisarz Rządu na m. st. Warszawę (podpis)

miejscowość . . . .
data . . . . Nr . . . .

Pieczęć władzy nadzorczej.

III. Inne wydawnictwa.

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr 113 z dnia 24 października 1936 r. (Szt-9490/36) o ochronie charakteru miast starych i dzielnic staromiejskich.

Uwagi wstępne.

Sprawa ochrony charakteru, a co zatem idzie, piękna starych miast — jedna z najpoważniejszych spraw opieki nad zabytkami — łączy się ściśle z zagadnieniem nowoczesnej urbanistyki.

Jeśli myślą przewodnią twórczej pracy architekta urbanisty ma być dzisiaj nadanie osiedlu, prócz najlepszych warunków zdrowotności i wygody, także i wyglądu estetycznego; jeśli, dalej, według założeń urbanistyki, celem miasta nowoczesnego ma być nie tylko stworzenie mieszkań dla ludności, ale stworzenie także warsztatów produkcji materialnej i duchowej, t. j. stworzenie warunków dla rozwoju całej kultury; jeśli zatem miasto ma w całości i w poszczególnych swych fragmentach zabudowywać się jednolicie i harmonijnie, czyli, że ma być pięknem, — to tym bardziej zasadom estetyki w budowie miast muszą podlegać miasta stare, posiadające już swój odrębny wyraz i piękno, a przez to te wysokie wartości kulturalne, które przede wszystkim powinny być ochraniane.

Im miasto jest starsze, tym charakter jego jest bardziej swoisty i bardziej cenny. Nabiera on wtedy wyjątkowego znaczenia. Staje się sam przez się zabytkiem, pomnikiem sztuki, który narówni z innymi zabytkami należy ochraniać. W zabytkowym zespole miasta starego, czy dzielnicy staromiejskiej, zabytkiem nie są same tylko budynki, ani nawet ich grupy, lecz również **plan miasta** w całości i w szczegółach, t. j. wzajemny układ ulic i placów, szerokość i elewacja ulic i ich profil zasadniczy; następnie układ charakterystyczny i wszystkie cechy znamionujące wspólną bryłę budynków — wysokość domów, profile dachów i murów; wreszcie wprost całość wrażenia swoistego, sprawianego przez daną dzielnicę, czy miasto, w czem nie małą rolę odgrywają czynniki takie, jak zabudowanie ulic, chodniki, oświetlenie, szyldy, reklamy, wystawy sklepowe i t. p., a także cisza, czy rojność ulic i pewne szczególne, charakterystyczne dla danego miasta, czy jego dzielnicy, zwyczaje.

Wielorakie potrzeby życia współczesnego zmuszają do wprowadzenia do starych dzielnic inowacji, nie może się bowiem życie u wrót takiej dzielnicy zatrzymać. Z drugiej strony w każdej dzielnicy znajduje się pewna ilość budowli, które same przez się nie przedstawiają tak wielkiej wartości czy to historycznej, czy artystycznej, aby w razie praktycznej potrzeby wzbraniać stanowczo ich przebudowy, lub nawet czasem zburzenia. Zmiany zatem muszą zachodzić i zachodzić będą. Lecz należy z góry przyjąć założenie, że wszystkie zmiany i inowacje takie powinny być stosowane w dawkach jak najmniejszych i tylko w razie koniecznej i istotnej potrzeby. Dzielnica staromiejska, jako żywa jeszcze komórka całego organizmu miejskiego, nie może być traktowana jako obiekt muzealny. Ze względu jednak na wiek swój nie może już żyć ona całą pełnią tego życia, jaką żyje i rozwija się miasto nowe. Życie musi mieć wstęp do starej dzielnicy miasta w pewnej mierze ograniczony; w każdym razie reformy jego nie mogą iść w parze z wandalizmem, z obniżeniem poziomu piękna, z zanikiem dobrych tradycji, swojskości, indywidualizmu.

Najlepszym sposobem dla zabezpieczenia piękna i malowniczości starych dzielnic jest tworzenie nowych ośrodków. Nowe rozwiązania architektoniczne stosować należy w dzielnicach nowopowstających. Poza tym, choć trudnym nieraz i skomplikowanym zadaniem okaże się znalezienie złotego środka pomiędzy wymogami życia i ochrony, obowiązuje ta zasada, że wszystko, co ma być w dzielnicy staromiejskiej lub mieście

starym z konieczności na nowo wzniesione lub zmienione — powinno być z pietyzmem podporządkowane artystycznemu i historycznemu obrazowi całości.

Przepisy prawne.

Ochrona zabytkowego charakteru budowli lub ich grup, wybitnych pod względem estetycznym i znamiennych bądź dla całych osad, miast, wsi, bądź dla ich dzielnic oraz ochrona na gruncie dochowanych rozplanowań starych miast i dzielnic i fragmentów staromiejskich, a także krajobrazu znalazła należyty wyraz w przepisach:

1) art. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr 29 z 1928 r. poz. 265) i

2) art. 20, 341 i 410 pkt 2, a w pewnej mierze i art 337 i 338 prawa budowlanego z dnia 16.II.1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 23, poz. 202) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 14.VII.1936 r. o zmianie tego prawa (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 405).

Zarządzenia i wykonanie.

Na podstawie powyższych przepisów i w porozumieniu z Panem Ministrem Spraw Wewnętrznych proszę Pana Wojewodę o zarządzenie:

1) sporządzenia wykazu wszystkich miast województwa, które są uznane albo mogą być uznane za zabytkowe;

2) sporządzenie wykazu miast, posiadających dzielnice lub też inne fragmenty (ulice, place i t. p.), które są uznane albo mogą być uznane za zabytkowe oraz dokładnego określenia położenia i granic takich dzielnic i fragmentów (np. murów);

3) wydanie przez Urząd Wojewódzki (konserwatora) orzeczeń uznających miasta i ich fragmenty, wymienione powyżej w pkt 1 i 2, za zabytkowe z wyraźnym zaznaczeniem, że orzeczenia takie nie przesądzają jeszcze uznania za zabytki poszczególnych budynków i innych obiektów;

4) przesłanie orzeczeń, o których mowa powyżej w punkcie 3, do wszystkich właściwych władz budowlanych z powołaniem się na art. 2 pkt 5 i 6 cytowanego powyżej rozporządzenia o opiece nad zabytkami, lecz bez zawiadamiania właścicieli nieruchomości, leżących na danym terenie, a tym samym i Prokuratorii Generalnej o zarejestrowaniu i o tych orzeczeniach, jeśli nie dotyczą one praw tych właścicieli;

5) sporządzenia przez władze, powołane, w myśl art 21 lub 23 prawa budowlanego planów zabudowania zarejestrowanych miast lub dzielnic staromiejskich, z zastrzeżeniem, że plany te powinny odpowiadać przepisom obowiązującym w tej mierze, a w szczególności przepisom art. 20 ust. 1 prawa budowlanego i zmierzać do uzdrowienia stosunków w tych miastach lub ich dzielnicach w sensie nowoczesnym, lecz nie sprzecznym z zasadami racjonalnej ochrony zabytków (pow. Uwagi wstępne);

6) przedstawienia Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wniosku na podstawie art 415 prawa budowlanego o wydanie dla każdego zarejestrowanego j. w. miasta przepisów miejscowych o budowie poszczególnych zewnętrznych elementów budynków (elewacji) i urządzeń związanych z budynkami, mogących wpływać na ich zewnętrzny wygląd (przepisy podobne już zostały wydane m. in. dla miasta Poznania i ogłoszone w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim w Nr 33, poz. 514 z 1935 r.), a także przepisów ustalających w myśl art. 20 ust. 3 i art. 410 pkt 2 tegoż prawa „zakaz wznoszenia przy pewnych ulicach i placach o historycznym lub artystycznym znaczeniu takich budynków, któreby mogły zmienić odrębny charakter miejscowości, ulicy lub placu";

7) przestrzegania przez właściwe władze przepisów art. 341 prawa budowlanego, szczególnie w zarejestrowanych miastach starych i dzielnicach staromiejskich nie tylko w stosunku do poszczególnych budynków, uznanych za zabytkowe, lecz i do otoczenia takich budynków.

Poza tym proszę Pana Wojewodę o określenie, w myśl przepisów art. 337 ust. 2 prawa budowlanego,

8) miejscowości, w których krajobraz zasługuje na ochronę i o ogłoszenie wykazu tych miejscowości w Dzienniku Urzędowym Wojewódzkim i jednocześnie o pouczenie miejscowych władz budowlanych o sposobie stosowania przepisu tego artykułu przy wydawaniu pozwoleń na budowę, przebudowę lub zmianę budynków.

Nie stawiając terminu wykonania powyższych zaleceń proszę jednak o jak najrychlejsze wydanie odpowiednich zarządzeń nie później jak w okresie 3 miesięcy.

(—) Prof. J. Ujejski
PODSEKRETARZ STANU

Otrzymują:
Wszyscy pp. Wojewodowie, p. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

IV. Orzecznictwo.

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N.T.A." dział A, rocznik XIII rok 1935.

Nr 1062A.

Postanowienie art. 6 ust. 1 ustawy o scalaniu gruntów poz. 833/1927 Dz. Ust., że nowa działka ma być o typie w miarę możności zbliżonym do typu poprzedniego posiadanego kompleksu działek, ma na względzie jedynie typ gospodarczy odnośnych działek. (Teza).
(Wyrok z 3 października 1935 L. rej. 7725/31 i 8311/31).

Nr 1064A.

Jeżeli w postępowaniu o odstąpienie gruntów, uzyskanych przez regulację na zasadzie art. 9 ust. 2 ustawy wodnej poz. 574/1928 Dz. Ust., strona podnosi zarzut nabycia danego gruntu z tytułu prywatno-prawnego, władza nie ma obo-

wiązku wstrzymania postępowania administracyjnego (art. 1989 ust. 3 ustawy wodnej) i wyznaczenia terminu do wniesienia pozwu do sądu. (Teza).

(Wyrok z 12 września 1935 L. rej. 1472/32).

Nr 1067A.

Wytoczenie po orzeczeniu Okręgowej Komisji Ziemskiej powództwa o prawo własności gruntu, wydzielonego temże orzeczeniem jako ekwiwalent zaserwitutowy, nie jest okolicznością, o której mowa w p. a) cz. 2 art. 85 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust., o ile istnienie sporu w tym przedmiocie było już podnoszone przed orzeczeniem Okręgowej Komisji Ziemskiej. (Teza).

(Wyrok z 14 października 1935 L. rej. 2884/32).

Nr 1068A.

Postanowienie ust. 2 art. 90 prawa o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust., nie uprawnia władzy do zmiany zaskarżonego do N. T. A. orzeczenia na niekorzyść skarżącego. (Teza).

(Wyrok z 28 października 1935 L. rej. 9552/32 i 2139/34).

Nr 1069A.

Ustanowiony w art. 96 (ust. 3) rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym poz. 341/1928 Dz. Ust., trzyletni termin, którego upływ wyklucza dopuszczalność wznowienia postępowania na wniosek strony, winien być liczony w wypadkach, w których celem tegoż wznowienia jest zmiana lub uchylenie orzeczenia prawomocnego już przed dniem 1 lipca 1928 r., dopiero od tegoż dnia. (Teza).

(Wyrok z 8 października 1935 L. rej. 6312/33).

Nr 1071A.

Okoliczność, że osoba, dla której wydano certyfikat przynależności, przewidziany w § 32 austr. ustawy z 3 grudnia 1863 Nr 105 Dz. P. P., stwierdzonej nim przynależności nie nabyła, sama przez się nie ma istotnego znaczenia dla skuteczności prawnej tegoż certyfikatu. (Teza).

(Wyrok z 17 października 1935 L. rej. 4867/33).

Nr 1073A.

Roczny termin do wniesienia prośby o zwrot kosztów przesiedlenia, przysługujący przeniesionemu w stan spoczynku funkcjonariuszowi państwowemu stosownie do art. 21 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r., liczyć należy, w razie wniesienia odwołania od decyzji o przeniesieniu w stan spoczynku, nie od daty tego przeniesienia, lecz od daty ostatecznego załatwienia odwołania. (Teza).

(Wyrok z 18 października 1935 L. rej. 9754/32).

Nr 1074A.

Podanie decyzji do wiadomości przez wywieszenie jest dokonane dopiero z upływem ostatniego dnia wywieszenia, o ile z poszczególnych przepisów lub też z treści aktu wywieszonego nie wynika postanowienie odmienne. (Teza).

(Wyrok z 25 października 1935 L. rej. 8089/33).

Nr 1075A.

1. Opinia techniczna podlega w myśl art. 50 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym poz. 341/1928 Dz. Ust., swobodnej ocenie władzy. Ocena ta winna być jednak dokonana na podstawie zasad wiedzy technicznej.

2. Doradca techniczny osoby interesowanej w postępowaniu wodno-prawnym nie jest znawcą technicznym w rozumieniu art. 198 ustawy wodnej poz. 574/1928 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 4 listopada 1935 L. rej. 10944/32).

Nr 1081A.

1. Udzielenie koncesji na aptekę sezonową samoistną nie znajduje podstawy prawnej w przepisach ustawy aptekarskiej z 18 grudnia 1906 Nr 5/1907 Dz. P. P., obowiązującej na obszarze b. zaboru austriackiego.

2. Władzy polskiej, powołanej do czuwania w drodze nadzoru nad stosowaniem przepisów wymienionej pod 1) ustawy, przysługuje prawo nadzoru tego także w odniesieniu do posiadających nadal swą skuteczność prawną orzeczeń b. władz austriackich. (Tezy).

(Wyrok z 26 listopada 1935 L. rej. 10942/32 i 4912/33).

Nr 1082A.

1. Określone art. 2 ustawy inwalidzkiej z 18 marca 1921 poz. 195 Dz. Ust., pojęcie inwalidy wojennego nie obejmuje osób, powołanych do osobistych świadczeń wojennych w byłych państwach zaborczych.

2. W kwestji uprawnienia tych osób co do zaopatrzenia mają, zgodnie z art. 56 cytowanej ustawy inwalidzkiej, nadal zastosowanie przepisy odpowiednich ustaw zaborczych. (Zasady prawne, wpis do ks. zas. pr.).

(Wyrok z 29 listopada 1935 L. rej. 8032/31).

Nr 1087A.

Służba w polskiej Policji Plebiscytowej przy Komisji Międzysojuszniczej na Górnym Śląsku jest służbą plebiscytową w rozumieniu § 47 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 lipca 1929 poz. 448 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 15 listopada 1935 L. rej. 6390/32).

Nr 1088A.

1) Przejazd funkcjonariusza państwowego, korzystającego z usług państwowej pomocy lekarskiej, do zamiejscowego lekarza-specjalisty na podstawie skierowania przez lekarza urzędowego (§ 5 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 sierpnia 1926 poz. 555 Dz. Ust.) nie może być uważany za podróż służbową w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 17 1927 poz. 826 Dz. Ust.

2. W razie zarządzonego przez władzę z urzędu badania stanu zdrowia funkcjonariusza państwowego w Komisji Lekarskiej (art. 31 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.) po za zwykłym miejscem służbowym tegoż funkcjonariusza — przejazd jego do wyznaczonego miejsca badania uważać należy za podróż służbową w rozumieniu przepisów powołanego pod 1) rozporządzenia z 17 września 1927 r. (Tezy).

(Wyrok z 15 listopada 1935 L. rej. 8881/32).

Nr 1091A.

Wynikające z § 55 pruskiej ustawy z 1 sierpnia 1883 Zb. Ust. Pr. str. 237 uprawnienia miejscowej władzy policyjnej do wydawania zarządzeń policyjno-drogowych odnoszą się wyłącznie do dróg publicznych, t. j. obecnie do dróg, wyszczególnionych w art. 1 ustawy z 10 grudnia 1920 poz. 32/1921 Dz. Ust. (Teza).

(Wyrok z 21 listopada 1935 L. rej. 2750/34).

Nr 1092A.

Osoby trzecie, które przy dochodzeniu komisyjnym wodno-prawnym, ani poprzednio nie brały udziału w postępowaniu, nie mają prawa wnoszenia zarzutów (art. 196 ust. 2 ustawy wodnej poz. 936/1922 Dz. Ust.) przeciw udzieleniu pozwolenia wodno-prawnego nawet w tym przypadku, gdy przy dochodzeniu komisyjnym rozszerzono projekt budowy wodnej. (Zasada prawna, wpis do ks. zas. pr.).

(Wyrok z 24 stycznia 1935 L. rej. 6022/1932).

Nr 1096A.

Ustawa z 11 lipca 1919 poz. 357 Dz. Pr., normująca stosunki służbowe funkcjonariuszy państwowych podczas pełnienia służby wojskowej, nie pozbawia władzy możności zastosowania do danego funkcjonariusza odnośnych przepisów ustawy o państwowej służbie cywilnej w przedmiocie przeniesienia w stan nieczynny, jeżeli zachodzą wskazane w tej ostatniej ustawie warunki. (Teza).

(Wyrok z 9 maja 1935 L. rej. 3301/32).

Nr 1097A.

Przewidziane w art. 253 (ust. 1) ustawy wodnej z 19 grudnia 1922 poz. 574/1928 Dz. Ust., wygaśnięcie praw wodnych, nie zgłoszonych w terminie do wpisu w księdze wodnej, nie jest uzależnione od spełnienia przez władzę nałożonego na nią w ustępie 2 wymienionego artykułu obowiązku ostrzeżenia o terminie wygaśnięcia. (Teza).

(Wyrok z 9 maja 1935 L. rej. 11473/32).

Nr 1098A.

Okoliczność, że kandydatura osoby, wybranej na rabina, została zgłoszona po upływie 14-dniowego terminu od dnia ogłoszenia o opróżnieniu stanowiska rabina, przewidzianego w ust. 2 § 29 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 24 października 1930 poz. 593 Dz. Ust., zawierającego regulamin wyborczy dla wyborów rabinów i podrabinów, nie stanowi sama przez się dostatecznego powodu do unieważnienia wyborów. (Teza).

(Wyrok z 10 maja 1935 L. rej. 3457/32).

Nr 11001A.

Fundusz Bezrobocia (ustawa o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia z 18 lipca 1924 poz. 650 Dz. Ust.) jest instytucją państwową w rozumieniu ust. 1 art 25 ustawy emerytalnej. (Teza).

(Wyrok z 30 września 1935 L. rej. 7243/32).

Nr 1102A.

Ustęp 2 art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Policji Państwowej z 6 marca 1928 poz. 27/1931 Dz. Ust., mówiąc o służbie policyjnej, ma na myśli także służbę w szeregach policji komunalnej. (Teza).

(Wyrok z 14 października 1935 L. rej. 7682/32).

Nr 1103A.

Do terminu pięcioletniego, zakreślonego w art. 253 ust. 1 ustawy wodnej poz. 574/1928 Dz. Ust., nie ma zastosowania przepis art 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o postępowaniu administracyjnym z 22 marca 1928 poz. 341 Dz. Ust., dotyczący przywrócenia terminu. (Teza).

(Wyrok z 21 listopada 1935 L. rej. 3476/34).

Nr 1106A.

Ekwiwalent zasłużebnościowy, wydzielony na wspólną własność kilku grup, opierających swe uprawnienia na różnych tytułach, nawet w tym przypadku, gdy grupy te wchodzą w skład jednej gromady wioskowej, nie może być dzielony pomiędzy uprawnione osady trybem art. 44 p. 2 lub 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 1 lutego 1927 poz. 74 Dz. Ust., dopóki ten ogólny ekwiwalent nie zostanie uprzednio podzielony pomiędzy poszczególne grupy. (Teza).

(Wyrok z 5 grudnia 1935 L. rej. 4323/32).

Nr 1108A.

1. W sprawach sporno-administracyjnych z ustawy niemieckiej o siedzibie wsparcia z 30 maja 1908 Dz. Ust. Rz. str. 381 mają zastosowanie przepisy § 52 ust. 3 i § 112 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30 lipca 1883 Zb. Ust. Pr. str. 195, dotyczące przywrócenia do stanu pierwotnego. (Zasada prawna, wpis do ks. zas. pr.).

2. Pomyłka posłańca kancelarii adwokackiej, wskutek której pismo procesowe, oddane przez niego do niewłaściwej władzy, wpłynęło do władzy właściwej już po upływie prekluzyjnego terminu ustawowego, nie uzasadnia przywrócenia sprawy do pierwotnego stanu na zasadzie § 112 cyt. ustawy o ogólnym zarządzie kraju. (Teza).

(Uchwała z 15 marca 1935 L. rej. 6833/34).

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.